

LOPPUPUHEENVUORO NEUVOLATYÖN VAIKUTTAVUUDESTA

Marjaana Pelkonen, ylitarkastaja, STM

Valtakunnalliset neuvolapäivät

11.5.2007

SISÄLTÖ

- 1 Johdanto
- 2 Mitä neuvolatyön vaikuttavuudella tarkoitetaan?
- 3 Miten neuvolatyön vaikuttavuutta voidaan edistää paikallisella ja kansallisella tasolla?
- 4 Lopuksi

Vaikuttavuus (effectiveness)

- ◆ Toiminnalla aikaansaatu tavoitteiden suuntainen **muutos** esimerkiksi yksilön terveydentilassa ja elämänlaadussa
- ◆ **Neuvolatyö on vaikuttavaa, jos se** saavuttaa sille asetetut tavoitteet lasten ja lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi

Vaikuttavuuden osoittaminen

Edellytykset

- tavoitteiden asettaminen
- näyttöön perustuvia menetelmien käyttäminen
- toiminnalla aikaansaadun muutoksen osoittaminen

Keskeinen keino: näyttöön perustuva toiminta

Esimerkki: Lasten ylipainon ehkäisy

- ◆ Tunnettava lähtötilanne: lasten pituuspaino eri ikäryhmissä (%-osuus) esim. 2006
- ◆ Tavoitteiden asettaminen v:lle 2007
- ◆ Vaikuttaviksi tiedettyjen menetelmien käyttöön otto
- ◆ Dokumentointi: sähköinen potilaskertomus
- ◆ Seuranta: vuoden 2006 tilastojen vertaaminen vuoden 2007 tuloksiin

Tulosindikaattoreita

- ◆ Täysimetettyjen vauvojen määrä (kk-ryhmät)
- ◆ Pituuspaino
- ◆ D-vitamiinilisän saaneiden lasten osuus 1-, 2- ja 3-vuotiaista
- ◆ Tupakoinnin lopettaneiden äitien ja isien määrä
- ◆ Raskaudenaikaisen alkoholinkäytön lopettaneiden (tai vähentäneiden) äitien määrä
- ◆ Rokotuskattavuus

Tulosindikaattoreita

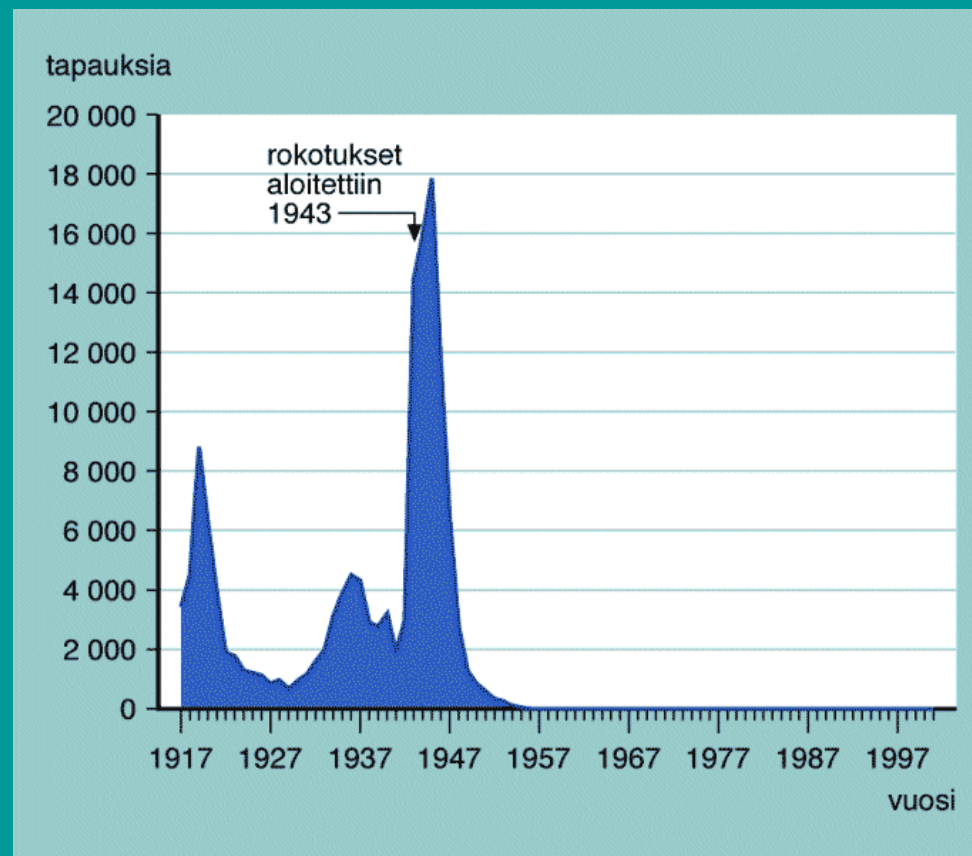
- ◆ Niiden äitien määrä, joiden raskauden aikainen painon nousu suositusten mukainen
- ◆ Entisen painonsa saavuttaneiden äitien määrä 1- ja 2-vuotta synnytyksestä
- ◆ Erityisopetusta tarvitsevien lasten määrä 1. luokalla
- ◆ Lastensuojeluasiakkaiden määrä (eriteltyinä: alle kouluikäiset, muut)

Esimerkkejä vaikuttavista menetelmistä

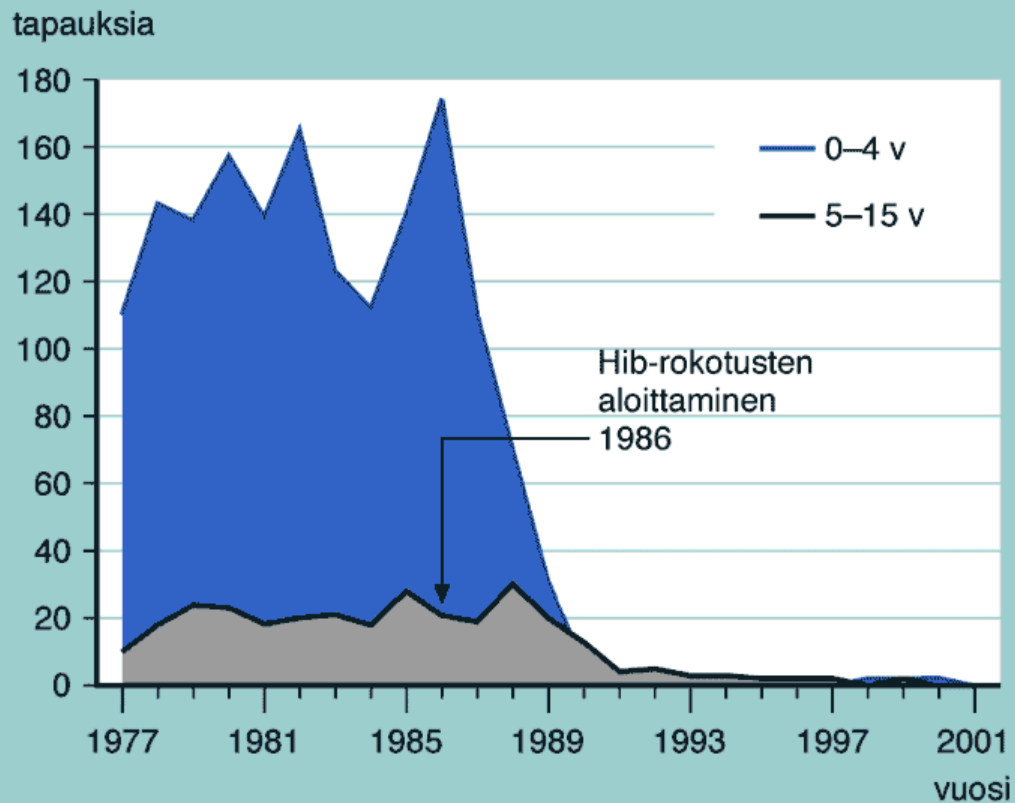
- ◆ Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen
- ◆ Tehostettu ravitsemusneuvonta
- ◆ Synnytyksen jälkeisen masennuksen hoitaminen
- ◆ Kotikäynnit, kotiin viety tuki
- ◆ Vertaistuki
- ◆ Imetyksen tukeminen
- ◆ Lihavuuden ehkäisy ja hoito
- ◆ Tupakoinnista vieroituksen tukeminen
- ◆ Rokottaminen

-
- ◆ Mini-intervetio alkoholinkäytön vähentämiseksi

Kurkkumätä Suomessa

Haemophilus influenzae tyyppi b-bakteerin aiheuttamien infektioiden esiintyvyys 0-15 v lapsilla 1977-2000

Muita näyttöjä neuvolatyön vaikuttavuudesta

- ◆ Lapsikuolleisuuden dramaattinen väheneminen neuvolatyön alkutaipaleella

Johdon sitoutuminen

- ◆ Edellytysten luominen
 - Tiedottaminen, kouluttaminen
 - Yhteisistä linjauksista sopiminen esim. hoitosuosituksen mukainen toiminta
 - Välineiden hankkiminen
 - Kustannusseuranta
 - Päätöksentekijöille esittely

Kansallisen tason toimet

- ◆ Hoitotyön tutkimuslaitos
 - keskeinen tehtävä edistää hoitotyön vaikuttavuutta näyttöön perustuvan toiminnan avulla
 - kehittää työyhteisöjä varten mallin, jonka avulla voidaan kehittää npt:a
 - tiivistää tietoa, kotisivuille
 - tuottaa hoitosuosituksia

Kansallisen tason toimet jtk.

- ◆ Neuvolatyön kehittämis- ja tutkimuskeskus
 - Kokoa tietoa vaikuttavista menetelmistä
 - Koordinoi neuvolatyön vaikuttavuuden tutkimusohjelmaa
- ◆ Sosiaali- ja terveysministeriö
 - Neuvottelukunta: vaikuttavuus, kustannukset, laatu
 - Finohtalle ehdotuksia arvioitavista menetelmistä
 - Uusi hoitotyön tavoite- ja toimintaohjelma johtamisen tueksi

Lopuksi

- ◆ Ajankohta suotuisa vaikuttavuuden edistämiseen
 - Tavoitetietoisuus lisääntynyt
 - Vaikuttavia menetelmiä käytettävissä
 - Seurantamenetelmiä kehitetään
 - Sähköinen potilaskertomus (rakenteiset tiedot)
 - Lasten terveysseuranta
 - Avoterveydenhuollon tilastointi
 - Hoitotyön sähköisen dokumentoinnin kehittäminen

VISIO:

5 vuoden kuluttua

vaikuttavuuden osoittaminen edistynyt ja
neuvolatyön vaikuttavuus parantunut